

RESTANT MOLEN DE SPIERING NOG IN GEBRUIK

De voormalige korenmolen op de Muider vestingwal

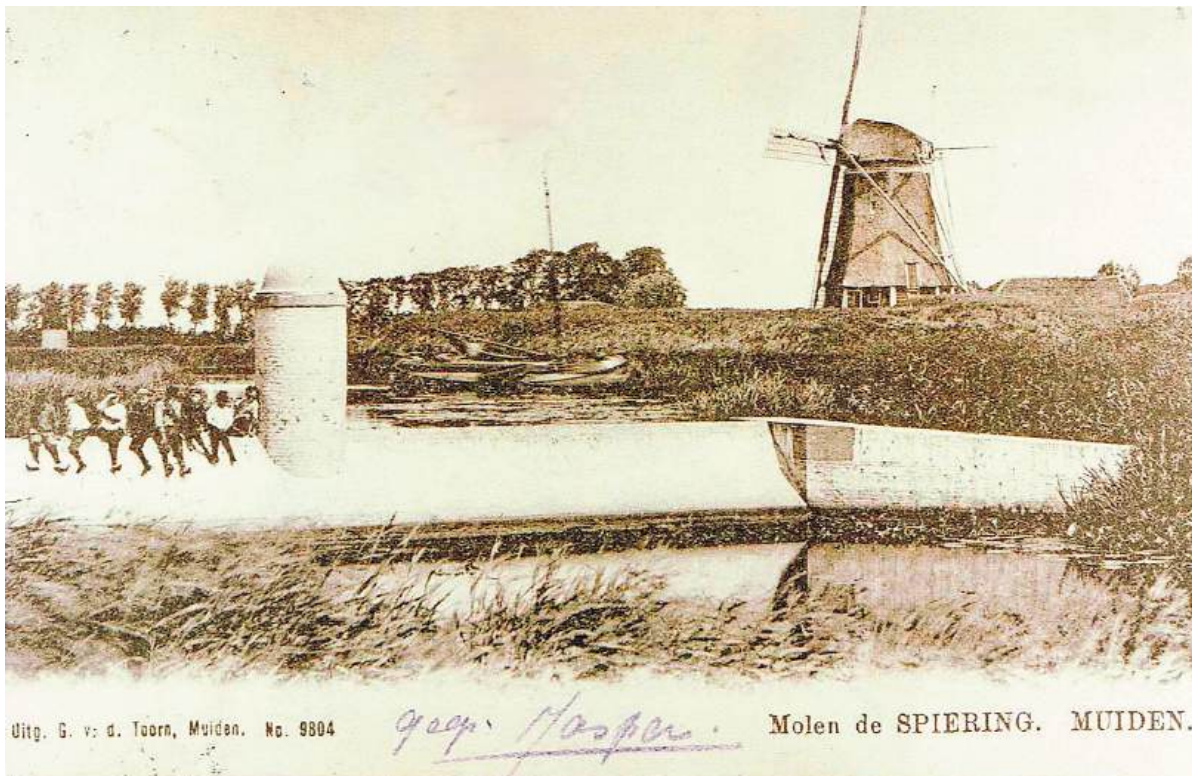
Het restant van de oude korenmolen De Spiering ligt verscholen op de westelijke vestingwal van Muiden. Tot 1904 prijkte deze molen in vol ornaat op de fortificaties. Geen bomen in de nabijheid, want de wind moest vrij spel hebben. Zo werd de kracht geleverd voor het malen van meel voor de plaatselijke bakkers en van grondstoffen voor de plaatselijke industrie. Door de opkomst van moderne productiemethoden verdwenen veel molens, zo ook die van Muiden. Het stadssilhouet onderging daardoor een ingrijpende wijziging.

Eerste molen

De oudste stadsplattegrond, getekend door Jacob van Deventer, dateert van 1550. Op deze betrouwbare kaart staat een windmolen getekend voor het sluisje aan het einde van de Weesperstraat. In een akte uit 1527 staat "Wij schepenen der stede Muyden doen conde dat wij gewillekeurt hebben datter van de coornmolen staende binnen deser stede bij onse voorsacten op 10.3.1527 een besegelde brief gemaect en gewillekeurt hebben insake het maalloon". Dit betekent dat de eerste molen gebouwd is in 1527 of kort daarna.

Tachtigjarige oorlog

De stad Amsterdam had er tijdens de Tachtigjarige Oorlog tegen Spanje (1568-1648) groot belang bij dat de fortificaties van Muiden en Naarden werden versterkt.

■ Molen De Spiering.

Vanwege de nieuwe vestingwerken moest de molen verdwijnen. Herbouw was economisch interessant, want in dezelfde tijd kwam er een nieuwe brouwerij en jeneverstokerij op de Herengracht bij de Vechtbrug. Ene Dirk Barentz wendde zich in 1592 tot de vroedschap en hij mocht een nieuwe molen bouwen, nadat hij de restanten van de oude molen had gekocht.

De stadsplattegrond van Boxhoorn uit 1630 geeft de plaats aan

■ De doorgang van de boerderij naar het molenrestant.

van de nieuwgebouwde molen, op de hoek van de Weesperstraat en de huidige Singelstraat. De molen is een standaardmolen. Tot 1656 wisselde de molen vaak van eigenaar. De helft was meestal eigendom van de molenaar en de andere helft van de afnemers. Bas van Diest van Historische Kring Muiden heeft vanuit het kadaster een lijst van eigenaren in de periode van 1662 tot 1995 opgesteld en dat is een lange lijst.

Derde molen

In 1656 kocht Jan Bouts de helft van de molen. Vanwege veranderingen in de fortificaties moest ook deze molen echter verdwijnen. In september 1662 kregen Jan Bouts en zijn rechtsopvolgers de grond, waarop de nieuwe – derde – molen gebouwd zou worden, in eeuwigdurende erfpacht, met recht van overpad naar het Achterom (nu Singelstraat). In de akte is sprake van een "wintmolen staende op de Stedewal". De twee huisjes behorende bij de molen bleven volgens de akte de woonhuizen voor de molenaar en zijn knecht. Ook staat in de vergunning dat de molen beveiligd moest worden, opdat niemand door de

draaiende wieken zou worden geraakt. Verder moest de molen in zichtbare letters een naam op de kap dragen. Waarschijnlijk is toen de naam *De Spiering* gekozen. Muidenaren hebben de bijnaam *Muider Spiering*. De vraag is of de naam van de molen van deze bijnaam afkomstig is of dat het omgekeerde het geval is.

Ontmanteling molen

Ook in een akte van 1850 is sprake

van een korenmolen genaamd *De Spiering*, met een paardenstalling staande aan de gracht op de fortificatiewerken. Omstreeks 1900 raakte de molen buiten gebruik, wellicht omdat hij inmiddels in slechte staat was. De Muidense grutter Arend W. van Veeren kocht de molen en de stal in 1904, omdat hij geen concurrentie van een molen meer wilde. Hij ontmantelde de molen, sloopte de wieken en de molenkap en gebruikte het onderstuk als opslag. Hij sloopte ook de twee huisjes die bij de molen hoorden en bouwde in plaats daarvan het woonhuis, dat nog steeds bestaat. Dit huis moest van hout zijn in verband met de geldende Kringenwet.

Familie Van Nes

In 1911 verkocht Van Veeren zijn rechten aan Gerardus van Nes. Deze maakte van het onderstuk van de molen een stal voor zijn koeien en wat kleinvee. Het bovenstuk werd hooiopslag. Hij ging met zijn gezin wonen in het houten woonhuis.

In de zomer van 1933 werd de familie opgeschrikt door brand in de voormalige molen, mogelijk door hooibroei. In 1934 kwam er een nieuwe houten opbouw op. Gerard van Nes overleed in 1944 en zijn zoon Johannes Joseph volgde hem op. Na zijn overlijden in 1977 verkochten de erfgenamen de voormalige molen en het woonhuis.

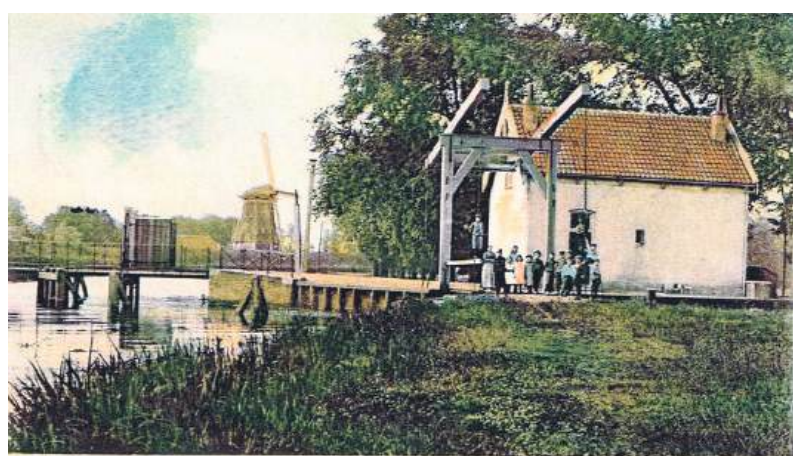
Glazen gang

Begin 2000 werd de familie Rosenberg de eigenaar. Rosenberg liet het restant van de molen geheel verbouwen. Middels een glazen gang kwam er een toegang vanaf het houten woonhuis naar de molen en het bovenstuk van de molen werd een kamer. Het is een mooi geheel geworden. Het aardige is dat het onderstuk van de oude molen nog in het pand herkenbaar is.

Bron

Villa Amuda nr.35 april 1996.

Ayla Blüm

■ Molen De Spiering bij de Amsterdamse Poort.

■ De boerderij van Van Nes en het molenrestrant in de jaren 60.

■ De situatie in 2024.